

Sygn. akt I NO 68/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący)

SSN Marek Siwek (sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z odwołania M. Ł.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z 6 grudnia 2018 r.

w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na siedemnaście stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P., z udziałem M. A., M. B., D. F. Ż., M. G., J. J., D. J., J. X., A. K., A. M. , B. O., F. P., K. S., J. S., P. S., A. S. C. , M. S., M. W.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 24 września 2019 r.,

I. uchyla zaskarżoną uchwałę w pkt. 2 w części dotyczącej M. Ł. i w tym zakresie przekazuje sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania,

II. umarza postępowanie w zakresie dotyczącym pkt. 1 zaskarżonej uchwały.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] z 6 grudnia 2018 r., działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2018, poz. 389 ze zm., dalej: ustawa o KRS), Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła Prezydentowi RP wnioszek o powołanie Pana M. D. A., Pana M. M. B., Pani D. F. Ż., Pana M. G., Pani J. J., Pana D. J., Pani J. E. X., Pani A. J. K., Pani A. M., Pani B. O., Pana F. P., Pani K. M. S., Pani J. E. S., Pana P. P. S., Pani A. S. C., Pana M. P. S. oraz Pana M. W. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. (pkt 1 uchwały). Obwieszczenie o wolnych stanowiskach zostało ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r. pod poz. 283.

U uzasadnieniu uchwały Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także jako KRS lub Rada) stwierdziła, że wszyscy kandydaci biorący udział w postępowaniu nominacyjnym spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 63 ustawy z 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2018, poz. 23 ze zm., dalej: u.s.p.). Podkreślono, iż Rada przy podejmowaniu uchwały kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS i uwzględniła uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, oceny ze studiów i egzaminu zawodowego oraz wyniki głosowania Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...) oraz inne dokumenty dołączone do kart zgłoszenia.

Opiniując kandydaturę M. Ł., która nie została przedstawiona do powołania na wolne stanowisko sędziowskie, Krajowa Rada Sądownictwa zaprezentowała jej sylwetkę wskazując, że urodziła się [...] 1980 r. w T.. W 2004 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie im. [...] w P., uzyskując tytuł magistra z oceną bardzo dobrą. Po odbyciu w latach 2004-2007 aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w P., we wrześniu 2007 r. złożyła egzamin sędziowski z oceną bardzo dobrą. Od 1 lutego 2006 r. do 17 lutego 2007 r. pracowała w J. Sp. z o.o. z siedzibą w P. na stanowisku Specjalisty do spraw projektów unijnych. Od 20 lutego 2007 r. do 10 października 2007 r. była zatrudniona w Sądzie Rejonowym w P. na stanowisku asystenta sędziego. Decyzją Ministra Sprawiedliwości, z dniem 23 października 2007 r. została mianowana asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w S., w którym orzekała w I Wydziale Cywilnym i III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z

dnia 28 kwietnia 2009 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w S., w którym kontynuowała obowiązki orzecznicze W III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich, a następnie w IV Wydziale Pracy, w którym także, pełniła funkcję Przewodniczącego Wydziału (od 1 marca 2012 r. do 9 lipca 2012 r. i od 31 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2015 r.). Decyzją Ministra Sprawiedliwości od 15 marca 2016 r. do 14 września 2017 r. została delegowana do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w P. w VIII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, przy czym w roku 2013, 2016 oraz 2018 odbywała także jednodniowe delegacje do tego Sądu. Od 16 września 2017 r. orzeka w I Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w S.. Podnosi kwalifikacje przez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych między innymi przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.

Podczas posiedzenia zespołu członków Krajowej Rady Sądownictwa 5 grudnia 2018 r., w głosowaniu tajnym na kandydaturę skarżącej oddano 5 głosów „wstrzymujących się” oraz nie oddano głosów „za” ani „przeciw”. W rezultacie kandydatura skarżącej nie otrzymała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

W trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa 6 grudnia 2018 r., w głosowaniu tajnym, podczas ponownego głosowania na kandydaturę skarżącej oddano 17 głosów „wstrzymujących się” oraz nie oddano głosów „za” ani „przeciw” (jeden głos był nieważny). W rezultacie kandydatura skarżącej nie otrzymała wymaganej bezwzględnej większości głosów. M. Ł. w ocenie KRS nie wypełnia ocenianych łącznie kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi RP wniosku o jej powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P..

Odwołaniem z 13 marca 2019 r. M. Ł. zaskarżyła przedmiotową uchwałę w pkt 1 w całości, tj. w stosunku do wszystkich 17 przedstawionych kandydatów, a w punkcie 2 - wyłącznie w stosunku do jej osoby, zarzucając:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego:

1. art. 21 ust. 1 i 2 ustawy o KRS, art. 31 ust. 1 ustawy o KRS oraz art. 34 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 załącznika do uchwały nr 265/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: Regulamin) poprzez błędne

przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia Uchwały, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespoły) była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu uchwały;

2. art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 18 ust. 1-11 Regulaminu poprzez:

- dokonanie oceny kandydatury skarżącej bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji skarżącej i konkurujących z nią kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało wydaniem uchwały o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P. pozostałych uczestników, a nie skarżącej;

- brak określenia i rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, co skutkowało wydaniem uchwały o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P. Pozostałych uczestników, a nie skarżącej;

- brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe, a także niezastosowanie części ustawowych kryteriów oceny kandydatur, co skutkowało podjęciem uchwały o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P. pozostałych uczestników, a nie skarżącej;

- oparcie uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, mimo dostępu do nich w oparciu o posiadany materiał dowodowy, co skutkowało

przedstawieniem w uchwale Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P. pozostałych uczestników, a nie skarżące;

- przyjęcie stanowiska zespołu oraz podjęcie uchwały mimo niewykorzystania wszelkich (a nawet większości) przewidzianych prawem możliwości służących dokonaniu oceny według jednolitych kryteriów, kandydatur wszystkich osób uczestniczących w konkursie oraz wyjaśnieniu istniejących w sprawie rozbieżności i wątpliwości, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P. pozostałych uczestników, a nie skarżące;

- przypisanie zbyt dużego znaczenia przy podejmowaniu uchwały stanowisku zespołu rekomendującego kandydatury Radzie, o czym świadczy powielenie argumentacji w części uzasadnienia uchwały omawiającego stanowiska zespołu i Rady, w efekcie czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej mają zostać przedstawione wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P. Pozostałych Uczestników, a nie skarżące;

3. art. 42 ust. 1 ustawy o KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatur skarżące i pozostałych uczestników w sposób uniemożliwiający poznanie motywów podjęcia uchwały, co utrudnia odniesienie się do całości przesłanek na podstawie, których Rada uznała, że kandydatura skarżące jest gorsza od kandydatur pozostałych uczestników w obecnej procedurze konkursowej;

4. art. 44 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1, art. 60, art. 77 ust. 2 i art. 173 Konstytucji RP poprzez pozbawienie skarżące efektywnej (skutecznej) kontroli sądowej uchwały w zakresie ubiegania się o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P. w obecnej procedurze konkursowej.

II. obrazę prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS), w postaci:

- 1. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. 11d ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, z art. 34 ust.

1 i z art. 37 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 Regulaminu, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej uchwały przez Radę, która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP oraz wyżej wskazanymi przepisami ustawy o KRS, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu Uchwały;

2. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiono wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w P. Pozostałych Uczestników, a nie skarżące;

3. art. 19 ust. 1 zdanie 2 w zw. z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. (dalej: TUE) oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej - 2007/C 303/01, Dz.U. UE C z 14 grudnia 2007 r. (dalej: KPP) poprzez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że nie zostaje naruszona zasada państwa prawnego oraz standard niezawisłości sędziów wymagany dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych, gdy sędziowie sądu powszechnego państwa członkowskiego, będącego sądem uprawnionym do zwracania się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniami prejudycjalnymi według art. 267 ust. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej z 25 marca 1957 r., powoływani są na wniosek KRS, której członków (sędziów) wybiera Sejm spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 25 sędziów lub co najmniej 2 tys. obywateli, przy czym ostateczna lista kandydatów, którą zbiorczo zatwierdza Sejm, jest ustalana wcześniej przez komisję sejmową, gdy tymczasem prawidłowa wykładnia powyższych przepisów, determinująca również interpretację oraz stosowanie prawa krajowego, powinna być taka, że opisany wyżej sposób

kształtowania Rady zwiększa wpływ Parlamentu na jej działalność oraz wpływa niekorzystnie na jej niezależność, w związku z czym sędzia sądu powszechnego wybrany przez tak ukształtowaną Radę nie spełnia warunku dotyczącego niezawisłości sądu, jak wymaga tego art. 19 ust. 1 zdanie 2. w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wniósł o oddalenie odwołania w całości jako pozbawionego uzasadnionych podstaw, przedstawiając argumenty przemawiające za jego stanowiskiem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skutkiem wniesionego odwołania musiało być uchylenie zaskarżonej uchwały w zakresie, w jakim została zaskarżona przez M. Ł. w jej punkcie drugim. Należy natomiast zauważyć, że Sądowi Najwyższemu wiadome jest z urzędu, że punkt pierwszy zaskarżonej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa został uchylony w wyniku wydania przez Sąd Najwyższy wyroku z dnia 1 lipca 2019 r., sygn. akt I NO 70/19. Oznacza to, że punkt pierwszy zaskarżonej uchwały - którego uchylenia domagała się także skarżąca w niniejszym postępowaniu - został skutecznie wyeliminowany z obrotu prawnego. W związku z tym, postępowanie kontrolne w zakresie tego punktu uchwały należało umorzyć.

Nie są trafne zarzuty kwestionujące regulacje prawne, na podstawie których doszło do ukształtowania składu obecnej Krajowej Rady Sądownictwa. W wyroku z dnia 25 marca 2019 r., sygn. akt K 12/18, Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 9a ustawy o KRS, regulujący procedurę wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa spośród sędziów przez Sejm, jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP. Podkreślić trzeba, że zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP wyrok Trybunału Konstytucyjnego ma moc powszechnie obowiązującą i jest ostateczny. Wiąże on zatem także Sąd Najwyższy w niniejszym postępowaniu.

Zasadnie natomiast skarżąca podniosła uchybienia prawa wymienione w dwóch pierwszych częściach drugiego z podniesionych zarzutów, a są one tej wagi, że musiały skutkować rozstrzygnięciem kasatoryjnym. Szczegółowe

odniesienie się do pozostałych zarzutów, którym także nie sposób odmówić trafności, jest zatem bezprzedmiotowe.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, Krajowa Rada Sądownictwa powołana jest do rozpatrywania i oceniania kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich. Stosownie do przepisów ustawy o KRS, Krajowa Rada Sądownictwa w sprawach indywidualnych podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu udostępnionej dokumentacji sprawy oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli takowe zostały złożone (art. 33 ust. 1 ustawy o KRS). W przypadku, w którym na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, w pierwszej kolejności kandydatura taka rozpoznawana jest przez Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa, który następnie opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, kierując się przy ustalaniu ich kolejności oceną kwalifikacji, przy uwzględnieniu doświadczenia zawodowego, opinii przełożonych, rekomendacji, publikacji i innych dokumentów dołączonych do karty zgłoszenia, a także opinii Kolegium właściwego sądu oraz oceny właściwego Zgromadzenia ogólnego sędziów (art. 35 ustawy o KRS). Dopiero po wykonaniu powyższych czynności Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie, a następnie podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcie w przedmiocie przedstawienia lub też nie, wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów (art. 37 ust. 1 ustawy o KRS).

Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa podjęta w sprawie indywidualnej, a więc także w przypadku przedstawiania lub odmowy przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie na stanowisko sędziowskie, wymaga uzasadnienia (art. 42 ust. 1 ustawy o KRS). Zgodnie zaś z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającym przymus adwokacko-radcowski w występowaniu przed tym

Sądem. Oznacza to, że możliwe jest podniesienie zarzutów dotyczących jedynie naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy; podstawą odwołania nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 1 i 3 k.p.c). Reguł tych nie zmienia art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, który ogólnie stanowi, że odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym, jak i z przepisami postępowania (wyrok Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; wyrok Sądu Najwyższego z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2014 r., III KRS 45/14).

Przywołane regulacje, także w kontekście uprawnienia Krajowej Rady Sądownictwa, zawartego w art. 180 Konstytucji RP wskazują więc, że poza zakresem kognicji Sądu Najwyższego pozostaje merytoryczna kontrola uchwał wydawanych w związku z procesem nominacyjnym sędziego. Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sąd Najwyższy powinien wykonywać jedynie formalną kontrolę stosowania przez Krajową Radę Sądownictwa reguł postępowania dotyczących przestrzegania przez Radę przyjętych kryteriów i procedur postępowania (uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyroki Sądu Najwyższego z: 27 marca 2019 r., I NO 8/19; 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16). Stanowisko to zostało potwierdzone w wyroku pełnego składu Trybunału Konstytucyjnego z 15 grudnia 1999 r., P 6/99, wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 29 listopada 2007 r., SK 43/06, oraz w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06, w którym Trybunał Konstytucyjny podkreślił dodatkowo, że ani szczególna konstytucyjna pozycja ustrojowa Krajowej Rady Sądownictwa, ani fakt, że w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, nie odbierają postępowaniu przed Radą w sprawach indywidualnych, dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie, charakteru postępowania, którego przedmiotem jest sprawa w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, wobec czego podlega ona kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem

legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, iż obowiązkiem Krajowej Rady Sądownictwa w przypadku, w którym kilka osób ubiega się o wolne stanowiska sędziowskie jest przede wszystkim wyjaśnienie i konkretne wskazanie w uchwale, jakie kryteria ocenne stanowiły punkt wyjścia przy wyborze najlepszych kandydatów pretendujących do objęcia stanowiska sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2016 r., III KRS 33/16). Zauważyć również należy, że zakres rozważań Rady poświęcony analizie ocenianych kandydatur powinien być szerszy w przypadku osób o zbliżonej sytuacji faktycznej (wyrok Sądu Najwyższego z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10). Poza tym wskazuje się, że kontrola Sądu Najwyższego obejmuje w szczególności ocenę, czy Rada w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej (kandydatów do objęcia wakującego stanowiska sędziowskiego) zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17).

Odnosząc te uwagi do niniejszego postępowania trzeba wskazać, że z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika, iż Krajowa Rada Sądownictwa oceniając kandydatury zgłoszone w postępowaniu konkursowym na stanowisko sędziego stwierdziła, że wszyscy kandydaci spełniają wymagania ustawowe określone w art. 63 u.s.p., co dotyczy także skarżącej. Zaskarżona uchwała wprost odnosi się do kwalifikacji dotyczących jej osoby w tej części, w której w sposób zakładający akcept Krajowa Rada Sądownictwa powołuje ocenę pracy, jaka została sporządzona w postępowaniu nominacyjnym (zob. s. 39-40 zaskarżonej uchwały).

Nie ulega jednak wątpliwości, że Krajowa Rada Sądownictwa zaniechała wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy przy zastosowaniu przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów na co wskazuje uzasadnienie zaskarżonej uchwały. Zostało ono sporządzone w sposób uniemożliwiający w istocie weryfikację przyjętych kryteriów oceny, a zakładając że odzwierciedla ono proces decyzyjny tego organu, wskazuje zarazem na to, iż w jego trakcie doszło do naruszenia prawa, w szczególności art. 35 ust. 2 ustawy o KRS.

W zaskarżonej uchwale, uzasadniając swój wybór Krajowa Rada Sądownictwa, powołała się wyłącznie na ogólne stwierdzenie, że o decyzji

„zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności oceniane łącznie: kwalifikacje kandydatów oraz ich dotychczasowe doświadczenie zawodowe” (zob. s. 57 zaskarżonej uchwały). Oznacza to, że spośród przewidzianych w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS o wyborze kandydatów zdecydowały te dwa kryteria. Nie oznacza to jednak, by można było powiedzieć, że w ogóle uzasadniony został taki właśnie wybór, a tym bardziej by uzasadniono, dlaczego wybrane kryteria łącznie spełniają tylko przedstawieni kandydaci, a pozostali, w szczególności skarżący, tego kryterium nie spełniają. Za wyjaśnienie takie nie może być uznane ogólne stwierdzenie, że kandydaci nieprzedstawieni nie wypełniają, ocenianych łącznie kryteriów wyboru w stopniu tak wysokim jak kandydaci przedstawieni Prezydentowi RP (zob. s. 57 zaskarżonej uchwały). Tego rodzaju sformułowanie, stanowiące jedynie powielenie rozwiązań ustawowych w żadnym razie nie może stanowić uzasadnienia podjętej decyzji, skoro nie odnosi się do konkretnych okoliczności związanych z oceną poszczególnych kandydatów. Do wyłącznej kompetencji Rady należy wprowadzić wybór decydującego kryterium spośród wymienionych w ustawie, które przesądza o wskazaniu kandydatów i umożliwia dokonanie oceny, który z kandydatów okaże się spełniać to kryterium w stopniu wyższym od pozostałych (wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2019 r., I NO 131/19, niepubl.), jednak w konsekwencji dokonania takiego wyboru konieczne jest zastosowanie go wobec wszystkich kandydatów uczestniczących w konkursie nominacyjnym. W niniejszym postępowaniu Rada nie wskazała na żadne kryterium jako przeważające, co także jest zabiegiem dopuszczalnym, jednak prowadzi do określonych konsekwencji. Jeżeli bowiem wyraża się stanowisko, że o wyborze kandydatów zdecydowały określone dwa kryteria łącznie, to przyjmuje się obowiązek zestawienia tych kryteriów w relacji do cech poszczególnych kandydatów. W inny sposób nie można mówić ani o jednolitości stosowania kryteriów, ani o sprawiedliwości i transparentności procesu nominacyjnego w kontekście równego dostępu do służby publicznej, jaki wynika z art. 60 Konstytucji RP.

Zasada sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji) oraz zasada równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakaz dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z

jakiegokolwiek przyczyny (w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP) sprowadza się w realiach niniejszej sprawy do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz, czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Natomiast przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji RP, w realiach niniejszej sprawy, jest przede wszystkim badanie formalnego aspektu dostępu do służby, a więc związanego z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania (wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2019 r., I NO 131/19). Wobec powyższych rozważań w niniejszej sprawie należy stwierdzić, że zasady te zostały naruszone.

Należy zwrócić uwagę, że pomimo znacznej obszerności uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynikającej z ilości osób uczestniczących w procesie nominacyjnym, wyjaśnienie doboru kryteriów, a więc najbardziej doniosła jego część sprowadza się wręcz do kilku zdań znajdujących się w punktach 53-55. Wskazano tam, że: „Przy podejmowaniu decyzji Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów.”, „W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, uzyskany przez kandydatów w niniejszym postępowaniu nominacyjnym poziom poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...) nie w każdym przypadku odzwierciedlają poziom ich kwalifikacji wynikający z dokumentów zgromadzonych w toku tego postępowania. Dlatego też kryterium to nie mogło mieć decydującego znaczenia dla wyniku postępowania.” oraz „O przedstawieniu Prezydentowi RP (...) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w P. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności oceniane łącznie: kwalifikacje kandydatów oraz ich dotychczasowe doświadczenie zawodowe.”.

Tak lakoniczne uzasadnienie wyboru kandydatów dokonanego przez Krajową Radę Sądownictwa wskazuje jedynie na naruszenie zarówno art. 35 ust. 2, art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, a także art. 60 Konstytucji RP. W żadnym bowiem razie nie udziela ono odpowiedzi na pytanie dlaczego taki, a nie inny wybór został dokonany. Co istotne, wydaje się oczywiste, że tego rodzaju passusy mogą być wykorzystane w każdym postępowaniu nominacyjnym, podczas gdy istotą tych postępowań jest to, że biorą w nim udział różni kandydaci, o różnych atrybutach

zarówno pozytywnych, jak i negatywnych, co już z tego względu wymaga odmienności w prowadzonych rozważaniach poprzedzających podjęcie uchwały, a zarazem stanowiących jej realne uzasadnienie. Jeżeli zatem taki był sposób podejmowania decyzji, jak wyrażony i opisany w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, a to należy zakładać, nie ma wątpliwości, że została ona wydana z naruszeniem powołanych wyżej przepisów. Nie można mówić o wszechstronnym wyjaśnieniu sprawy, skoro najistotniejsza część uzasadnienia nie wyjaśnia, dlaczego skarżąca nie spełnia w odpowiednim stopniu przyjętych kryteriów, tj. jakie elementy z jej doświadczenia życiowego czy oceny kwalifikacyjnej nie odpowiadają pułapowi przyjętemu przez Radę. W tej sytuacji stwierdzenie o wszechstronności rozpoznania sprawy jest nieadekwatne. Nie wynika również z uzasadnienia uchwały podjętej w niniejszej sprawie, wobec których kandydatów i dlaczego nie okazało się miarodajne poparcie środowiska oraz organu sądu, jakim jest Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...). Pogląd wyrażony w tym zakresie tym bardziej razi niezastosowaniem w sposób równy określonego kryterium wobec wszystkich kandydatów, gdyż wprost z niego wynika, że zastosowano je w sposób wybiórczy, a więc dowolnie. Oczywiście jest, że uchwała Krajowej Rady Sądownictwa o przedstawieniu Prezydentowi RP kandydatów na stanowisko sędziego ma charakter konstytucyjnej prerogatywy (art. 180 Konstytucji RP), niemniej prerogatywy podlegającej kontroli z punktu widzenia zgodności z prawem. Skoro nie może być mowy o tym, by Sąd Najwyższy w jakikolwiek sposób był umocowany do zastąpienia Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie merytorycznej poszczególnych kandydatów, czy to na ich korzyść, czy na niekorzyść, stanowisko Rady by zostało zaakceptowane w postępowaniu kontrolnym, musi być wolne od dowolności w ich ocenie. Dowolność taka, wyrażająca się w wybiórczym i nietransparentnym uwzględnieniu określonych kryteriów, co miało miejsce w niniejszej sprawie prowadzi do wniosku o naruszeniu powołanych przez skarżącą regulacji, a w konsekwencji złożony w odwołaniu wniosek.

Z powyższych względów, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, należało uchylić zaskarżoną uchwałę KRS w opisanym wyżej zakresie i przekazać sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

l.n